

ประเด็นคำถาม - คำตอบ แนวทางดำเนินการจัดทำแผนปฏิรูปองค์การ

จากการจัดประชุมคลินิกให้คำปรึกษากลุ่มกระทรวงด้านเศรษฐกิจ

1. การปฏิรูปองค์การด้านบุคลากร - ถ้าจะเพิ่มบุคลากรในตำแหน่งที่ขาดแคลนได้หรือไม่ (เช่น ตำแหน่งวิศวกร)

ตอบ ส่วนราชการต้องพิสูจน์ให้เห็นว่า ตำแหน่งนั้นขาดแคลนจริง ๆ และเป็นตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบ ในภารกิจใหม่ที่ถูกระบุไว้ในกฎหมายอะไรหรือยุทธศาสตร์ใด ทั้งนี้ ต้องแสดงให้เห็นว่าภารกิจที่ขาดแคลน บุคลากรนั้นสำคัญต่อการขับเคลื่อนทิศทางของกระทรวง หากไม่ได้ดำเนินการ อาจเกิดความเสียหาย หรือไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ และจากข้อเสนอดังกล่าวจะนำไปเสนอคณะกรรมการกำหนด เป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) พิจารณาว่าสมควรกำหนดตำแหน่งเพิ่มใหม่เท่าไรต่อไป

2. การปฏิรูปองค์การด้านกฎหมาย - ขณะนี้กรมมีการจัดทำอนุบัญญัติอยู่ จะต้องมีการจัดทำแผน ด้านกฎหมายอีกหรือไม่

ตอบ ให้นำมาใช้เป็นข้อเสนอด้านกฎหมายในแผนปฏิรูปองค์การนี้ได้เลย

3. จำนวนอัตราที่เอามาคำนวณ bubble คิดจากอะไรบ้าง (ขรก. + ลูกจ้าง + พนักงานราชการ) หรือไม่

ตอบ คิดมาจากอัตรากำลังของข้าราชการ + ลูกจ้างประจำ + พนักงานราชการ ที่รับผิดชอบภารกิจงานนั้น ๆ โดยคำนวณสัดส่วนอัตรากำลัง ดังนี้

- ข้าราชการ 1 คน = 1 คน
- พนักงานราชการ 2 คน = 1 คน
- ลูกจ้างประจำ 2 คน = 1 คน

(หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1008/ว2 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2558 เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไข การกำหนดตำแหน่ง)

4. การทำ bubble เป็นภาพของ as-is หรือ to-be

ตอบ เป็นภาพของ as-is โดยเป็นผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก และขีดความสามารถภายในของ องค์การ แล้วนำมากำหนดเป็น port folio (bubble) เพื่อจะนำไปวิเคราะห์เป็นข้อเสนอองค์การ ในภาพรวมต่อ ว่าองค์การควรจะพัฒนาอะไร อย่างไร ต่อไป

5. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีที่ใช้เชื่อมโยงกับภารกิจกระทรวงตามแบบฟอร์ม 1.1 ปัจจุบันยุทธศาสตร์ 20 ปี อยู่ระหว่างดำเนินการ หากในระยะเวลาต่อไป ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีประกาศใช้ กพร. มีการกำหนดให้ ทบทวนแผนปฏิรูปองค์การทั้งในระดับกระทรวง/กรม หรือไม่

ตอบ การจัดทำแผนปฏิรูปองค์การ เพื่อให้ส่วนราชการรองรับกับสภาพบริบทที่เปลี่ยนแปลงใหม่ และ ได้ให้ทำเป็นข้อเสนอ 3 ปี หากสภาพแวดล้อมเกิดการเปลี่ยนแปลง (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี หรือมี ปัจจัยอื่นที่มากกระทบกับภารกิจของส่วนราชการเปลี่ยนแปลง) ส่วนราชการควรทบทวนแผนปฏิรูป องค์การให้สอดคล้องกับสภาพบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Mid-Term Rolling Plan)

6. อำนาจหน้าที่/ภารกิจของกรมตามกฎหมายกระทรวง ถือเป็นภารกิจปฏิบัติงานที่กฎหมายกำหนด หากเลือกแค่ 5 ภารกิจหลัก กพร. มีเกณฑ์อะไรในการจัดอันดับความสำคัญ ทำไมให้เลือก 5 ภารกิจ แล้วภารกิจที่ ไม่ได้รับเลือกจะต้องทำอย่างไร ต่อไป

ตอบ ในการวิเคราะห์ภารกิจ ขอให้ส่วนราชการเลือกเพียง 5 ภารกิจหลักที่สำคัญนำมาวิเคราะห์ โดยพิจารณา 5 ภารกิจหลักที่สะท้อนอำนาจหน้าที่ของกรมได้ (เหมือนหลัก 80:20 ของพาเรโต ที่เลือกเพียง 20 แต่สะท้อนการทำงานภาพรวมของกรมได้) สำหรับภารกิจอื่นที่เหลือไม่ได้หายไปไหน แต่โดยหลักแล้ว ภารกิจย่อยเหล่านั้นจะเป็น subset อยู่ภายใต้ภารกิจหลักที่ถูกเลือกนำมาวิเคราะห์ หรือที่เราเรียกว่าเป็นกิจกรรมหรืองาน ภายใต้ภารกิจหลักนั่นเอง

7. กรณีแผนยุทธศาสตร์ของกรม ระยะ 5 ปี ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี/แผนปฏิรูป (ส่วนใหญ่ นำโครงการ/กิจกรรมที่ทำอยู่เดิมไปใส่) ควรจะต้องทบทวนแผนยุทธศาสตร์ของกรม ระยะ 5 ปีหรือไม่

ตอบ ควรมีการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ฯ ใหม่ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี

8. ในกรณีกรมอยู่ระหว่างเตรียมการเสนอกฎกระทรวงฉบับใหม่ ซึ่งดำเนินการในปี 61 ดังนั้นแผนปี 62-64 เรื่องโครงสร้างจะทำอย่างไร

ตอบ แผนปฏิรูปองค์การให้ดำเนินการใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้าง ด้านกระบวนการทำงาน ด้านกฎหมาย และด้านบุคลากร ดังนั้นหากกรมเพิ่งดำเนินการในการปรับโครงสร้างไป ถ้าผลการวิเคราะห์ภารกิจ ใหม่แล้ว ไม่มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนด้านโครงสร้างก็ให้พิจารณาในอีก 3 ด้านที่เหลือว่าต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างไร ต่อไป

9. อยากทราบความเชื่อมโยงในการทำ bubble และ business model และ bubble ได้มาจากทุก ภารกิจของกรมใช่หรือไม่

ตอบ business model คือ การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา (How to) ของบทบาทภารกิจหลักที่ เปลี่ยนไปของแต่ละ bubble ทั้งนี้ ขนาดใหญ่-เล็กของ bubble คือ จำนวนอัตรากำลังของคนที่ รับผิดชอบในภารกิจนั้น ๆ

10. Business model ต้องครอบคลุมทุก bubble ที่อยู่ในตาราง port folio ใช่หรือไม่

ตอบ ใช่

11. การจะวิเคราะห์ภาพกระทรวงได้ กรมต้องวิเคราะห์แบบฟอร์ม 1.4.2 และ 1.5 มาก่อนใช่หรือไม่ หรือมีแบบฟอร์มใดอีกบ้าง

ตอบ ใช่ ในการวิเคราะห์ภาพกระทรวงในหัวข้อ 1.4.2 จะเกิดจากที่กรมต้องทำการวิเคราะห์ Portfolio Analysis ของแต่ละกรมก่อน จึงจะนำมาสรุปเป็นหัวข้อ 1.4.2 ระดับกระทรวง สำหรับแบบฟอร์ม 1.4.3 จะเป็นผลจากการวิเคราะห์ในหัวข้อ 1.4.2 + ผลการวิเคราะห์ของกรมในหัวข้อ 2.2.1 และแบบฟอร์ม 1.5 เป็นการสรุปข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงของทุกกรมในกระทรวง (เกิดจากการรวมของแบบฟอร์ม 2.2.3 ของกรม)

12. คำถามจากกรมวิทยาศาสตร์บริการ

12.1 เนื่องจากสภาพปฏิรูปมีความเห็นให้กรมวิทยาศาสตร์บริการเป็น PO ดังนั้นยังต้องส่งแบบฟอร์มการวิเคราะห์การปฏิรูปองค์กรหรือไม่

ตอบ ยังคงต้องดำเนินการ ซึ่งส่วนราชการอาจจะนำมาสู่ข้อเสนอการปรับเปลี่ยนด้านโครงสร้างจากส่วนราชการไปเป็นองค์การมหาชน หรือกรณีหากวิเคราะห์แล้วภารกิจของกรมวิทยาศาสตร์บริการยังมีความจำเป็นที่ต้องเป็นส่วนราชการก็ควรมีการจัดทำแผนปฏิรูปองค์กรต่อไป

12.2 ต้องเอาหน่วย PO มาวิเคราะห์ด้วยหรือไม่

ตอบ ไม่ต้องนำหน่วย PO มาวิเคราะห์ด้วย

12.3 การทำแผนปฏิรูปองค์กร ถือเป็นขอโครงสร้างเลยใช่หรือไม่

ตอบ ไม่ใช่ หากกรมจะขอโครงสร้าง ทางกรมจะต้องทำเรื่องเข้ามายังสำนักงาน ก.พ.ร. ตาม ว.13/2550 ตามปกติ (ตอบคำถาม checklist 10 ข้อ)

12.4 ต้องเลือกวิเคราะห์แค่ 5 ภารกิจ ใช่หรือไม่

ตอบ ใช่ ให้กรมเลือกและจัดลำดับความสำคัญในการนำภารกิจมาวิเคราะห์เพียง 5 ภารกิจที่เป็นงานหลัก (Core Function) เท่านั้น

12.5 การทำครั้งนี้ เพื่อตอบโจทย์ ม.44 ใช่หรือไม่

ตอบ ไม่ใช่ การดำเนินการจัดทำแผนปฏิรูปองค์การเป็นไปตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีในที่ประชุมระดับหัวหน้าส่วนราชการ เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2560 ที่ให้ทุกส่วนราชการเร่งรัดการขับเคลื่อนการปฏิรูปองค์การ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีการปฏิรูปไปสู่ระบบราชการ 4.0 สำหรับการนำมากำหนดเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (ม.44) นั้น เป็นเพียงกลไกที่สำนักงาน ก.พ.ร. นำมาใช้เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและใช้ในการติดตามการดำเนินการภาพรวมของเรื่องดังกล่าวต่อไป ถึงเรื่องนี้จะไม่ได้ถูกกำหนดใน ม.44 ทุกส่วนราชการจะต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิรูปองค์การตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีอยู่แล้ว
